

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 37C/34/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117222760
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2018:7117222760.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Borisom Brondošom v spore žalobkyne Bc. N. A., J. XX.X.XXXX, G. N.. U. XXX/X, H. U., zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Kusom so sídlom Nám. osloboditeľov 10, Michalovce, proti žalovanej Slovenskej republike zastúpenej Generálnou prokuratúrou SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sumu vo výške 12.000,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 12.000,- eur od 12.4.2017 do zaplatenia a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobkyňi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa podala na tunajší súd dňa 6.10.2017 žalobu, ktorou sa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 70.000,- eur s ročným úrokom z omeškania vo výške 8,00% od 12.4.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že žalobkyňi v trestnom konaní bola spôsobená škoda, ktorú kvalifikuje ako nemajetkovú ujmu. Škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Žalobkyňa bola nespravodlivo trestne stíhaná a obvinená uznesením vyšetrovateľa zo dňa 16.1.2012, Č.: K.-XX/BPK-I.-XXXX. Žalobkyňa bola obvinená spolu s ďalšími ôsmimi obvinenými, čiže spolu bolo obvinených 14 osôb. Z uznesenia o vznesení obvinenia je zrejmé, že žalobkyňa bola obvinená za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona, ďalej skrátenie dane a poisťného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c) ods. 3, ods. 4 Trestného zákona. Trestná sadzba odňatia slobody za prvý skutok je 10 až 20 rokov a za druhý skutok je trestná sadzba odňatia slobody 10 až 12 rokov. Proti hore citovanému uzneseniu o obvinení, žalobkyňa v lehote podala sťažnosť a to listom zo dňa 23.1.2012. No prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry ich sťažnosť zamietol a to uznesením zo dňa X.X.XXXX, N..L.. I. A. XXX/XX-XXX. Žalobkyňa počas trestného konania opakovane žiadala zastaviť trestné stíhanie, čo aj kvalifikovane zdôvodnila. Žalobkyňa počas trestného konania opakovane podávala sťažnosť na prietahy v konaní a žiadosť o preskúmanie postupu policajta. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry uznesením až dňa X. S. XXXX, N..L.. I. A. XX/XX/XXXX-X trestné stíhanie zastavil, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa bola nespravodlivo trestne stíhaná v období od 16.1.2012 do 9.5.2016, čo je 4 roky a 4 mesiace. Pre úspešnosť konania o náhradu škody v trestnom konaní spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci sa vyžaduje, aby bol poškodený oslobodený spod obžaloby, alebo aby bolo trestné stíhanie zastavené, alebo aby bolo nezákonné rozhodnutie zrušené alebo zmenené (viď § 6 až 8 zákona č. 514/2003 Z.z.). Žalobkyňa uvedenú podmienku splnila, lebo trestné stíhanie bolo

právoplatne zastavené. Rozhodnutie o zastavení trestného stíhania má rovnaké právne účinky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia. Nezákonného rozhodnutia sa orgán verejnej moci dopustil tým, že vydal nezákonné rozhodnutie a to uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 16. januára XXXX, Č.: K.-XX/BPK-I.-XXXX. Keďže trestné stíhanie skončilo zastavením, tak možno konštatovať, že všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní a vykonané úkony sú nezákonné. Žalobkyňa listom zo dňa 20.9.2016 požiadala Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 22.11.2016 postúpila túto žiadosť na Ministerstvo vnútra SR s odôvodnením, že ona sa nedopustila žiadneho protiprávneho konania. Zo spisu je zrejmé, že žalobkyňa bola nespravodlivo trestne stíhaná v čase od 16.1.2012 do 9.5.2016, t.j. čo je obdobie skoro 4 rokov a 4 mesiacov. V rámci tejto doby bola žalobkyňa nútená zúčastňovať sa procesných úkonov pred vyšetrovateľom. Trestné stíhanie a hrozba vysokého trestu zanechalo u žalobkyne trvalé následky na zdraví a spôsobilo jej to neopísateľnú psychickú traumu. Veď žalobkyňa bola stíhaná za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, kde hrozí trest odňatia slobody v trvaní od 10 až 20 rokov a za trestný čin skrátenie dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, kde hrozí trest odňatia slobody v trvaní od 10 až 12 rokov. Každé trestné stíhanie a v rámci neho aj hroziaci trest predstavujú vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvolávajú i ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Zasahujú do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, preto sú spôsobilé, okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantované v čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie na ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Je teda nepochybné, že trestné stíhanie, príp. výkon uloženého trestu, ktoré boli realizované v rozpore so zákonom, resp. ústavným poriadkom, sú spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv. Ak je obvinený oslobodený spod obžaloby, alebo trestné stíhanie je zastavené, tak každé trestné stíhanie sa považuje za nezákonné. Najnebezpečnejšie sú zásahy do osobnostných práv, ku ktorým dôjde cez médiá. O trestnom stíhaní žalobkyne informovali médiá policajné zložky. Celá verejnosť, známi a rodinní príslušníci spájali meno žalobkyne s korupciou, s bráním úplatkov a pozerali na ňu ako na skorumpovanú colníčku, ktorá zneužila svoje postavenie a ktorá nahonobila majetok z nečestných zdrojov. Na podporu tohto tvrdenia poukazujem na články zverejnené na Topkách dňa 19. januára 2012, články pod názvom „Keď colníci netušia“, ktorý bol zverejnený v týždenníku Trend dňa 5. júla 2012. K zásahu do osobnostných práv žalobkyne ďalej došlo tým, že stratila dôveru nadriadených. Nespravodlivé trestné stíhanie, hrozba vysokého trestu, účasť na vyšetrovacích úkonoch a hrozba pojednávania pred súdom u žalobkyne spôsobovali neopísateľnú psychickú traumu, nervozitu, stiahnutý žalúdok, nevoľnosť, nechúť do jedla, zvracanie a značné psychické problémy. Uvedené malo za následok to, že žalobkyňa sa ocitla v izolácii vo všetkých oblastiach života, či už verejného, rodinného alebo pracovného. Každý sa žalobkyňi otočil chrbtom a pozeral na ňu ako na skorumpovanú colníčku, ktorá brala úplatky a zneužila svoje postavenie. Žalobkyňa bola v čase obvinenia v siedmom mesiaci tehotenstva. V takom stave sa musela zúčastniť výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 28.2.2012. Dňa 8.5.2012 sa menovanej narodil syn X. M. H.. Žalobkyňa po obvinení síce ostala pracovať v colnej správe, ale dodnes má postavený kariérny postup a od obvinenia je neustále prekladaná na služobné cesty na iné pracoviská. Menovaná stratila dôveru nadriadených z dôvodu, že bola trestne stíhaná za obzvlášť závažné zločiny. V prílohe predkladá Rozkaz riaditeľa colného úradu č. 34/2014, č. 63/2016, č. 124/2016 a č. 130/2016, z ktorých je zrejmé, že menovanej sa neustále mení miesto výkonu služby a je neustále prekladaná na služobné cesty. Možno ustáliť, že ide o šikanovanie menovanej zo strany nadriadených, lebo stratila ich dôveru z dôvodu, že bola trestne stíhaná. Menovaná mala pred obvinením osobný príplatok vo výške 220,-eur, čo preukazuje rozhodnutím Riaditeľa colného úradu Michalovce zo dňa 30.9.2011 č. 484/2011-5337. Dnes má menovaná osobný príplatok len vo výške 80,- eur, čo preukazuje rozhodnutím Riaditeľa colného úradu Michalovce rozhodnutím zo dňa 30.6.2014, rozhodnutím zo dňa 31.12.2014 a rozhodnutím zo dňa 31.12.2015. Žalobkyňi sa po obvinení rapídne zhoršil zdravotný stav a hrozil jej predčasný pôrod a musela byť hospitalizovaná od 22.4.2012 do 6.5.2012, čo potvrdzuje lekárska správa S.. Y. A.. Vzhľadom na následky, ktoré spôsobilo žalobkyňi trestné stíhanie a úkony v rámci neho vykonané orgánmi verejnej moci, možno uzavrieť, že má nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobkyňa požaduje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 70.000,-eur. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, t.j. protiprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní, tak za také porušenie práv jednotlivcovi prislúcha náhrada za nemajetkovú ujmu v peniazoch vyvolaná vo sfére jeho osobnostných práv. Tento právny názor je vyslovený v závere Nálezu Ústavného súdu ČR zo dňa 11.10.2016, sp.zn. IV. ÚS 428/05. Súdom priznaná výška nemajetkovej ujmy je založená na správnej úvahe. No to neznamená, že ide o svojvoľu súdu. Žalobkyňa má postavenie colníka, čiže

je verejným činiteľom, je bezúhonná a má čistý register trestov. Keďže priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch záleží na správnej úvahe súdu, tak si dovoľím poukázať na obdobné prípady, či už v konaní o ochranu osobnosti, alebo v konaní o náhradu škody proti štátu, aká konkrétna výška nemajetkovej ujmy v peniazoch bola súdmi priznaná. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp.zn. 14C/112/2002 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp.zn. 16Co/256/2005 zo dňa 7. júla 2006. Týmto rozsudkom bola priznaná nemajetková ujma v peniazoch policajtovi vo výške 7.000.000,-Sk a advokátke vo výške 5.000.000,-Sk. Obidvaja boli nespravodlivo trestne stíhaný aj medializovaný. Ďalej poukazuje na prípad sudcu K. K., ktorý v spore s Ministerstvom vnútra SR vysúdil 200.000,- eur ako nemajetkovú ujmu v peniazoch. O tejto sume rozhodol Okresný súd Bratislava III. Tiež tu išlo o nezákonné odposluchy telefonických hovorov. Tiež si dovoľím poukázať na prípad uznávaného, dnes už nebohého právnika Z.. D. I.. Ten žiadal od polície odškodnenie, t.j. náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 1,6 milióna eur. Išlo skutočne o uznávaného a mimoriadne schopného právnika, ktorý v minulosti predsedal ešte federálnemu ústavnému súdu v Československej republike. I. bol nespravodlivo trestne stíhaný len 2 roky a jeho vec sa ani nedostala na súd. Trestné stíhanie v jeho prípade bolo zastavené ešte v prípravnom konaní. Tento právnik si svoju česť, dôstojnosť a vážnosť ocenil na sumu 1,6 milióna eur. Tento prípad bol medializovaný vo viacerých médiách. Sudca Z.. Z. N. proti Ministerstvu spravodlivosti SR v konaní o ochranu osobnosti vysúdil náhradu nemajetkovej ujmy v sume 66.388,-eur + 33.194,-eur. Okresný súd v Trebišove rozsudkom sp.zn. 11C/88/2008 z 27.1.2009 priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 66.388,-eur. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp.zn. 11Co/113/2009-330 zo dňa 27.5.2009 navýšil priznanú výšku o sumu 33.194,-eur. Tu sa žiada dodať, že ak dôjde k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie, tak navrhovateľovi nevzniká procesná povinnosť preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Cdo 137/2008, publikované v odbornom časopise Zo súdnej práce č. 3/2010, str. 26 až 27). Každé trestné stíhanie a hrozba vysokého trestu zasahuje do práva na súkromie a práva na rodinný život. Žalobkyňa si uplatňuje aj úrok z omeškania podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. a to od 12.4.2017, teda dňom oznámenia, že žalovaný neuspokojí nárok na náhradu škody. Oznámenie žalovaného o neuspokojení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch bolo právnenému zástupcovi žalobkyne doručené dňa 12.4.2017. Výška úrokov z omeškania podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. je o 8% vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Dňa 12.4.2017 bola základná úroková sadzba ECP 0,00%, čiže žalobkyňa žiada priznať úrok z omeškania vo výške 8,00% z istiny ročne od 12.4.2017 do zaplatenia.

2. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 6.12.2017 uviedla, že žalobkyňa v žalobe nepreukázala existenciu nezákonného rozhodnutia, na základe ktorého by jej prináležal nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Absencia právnej úpravy tejto konštrukcie tzv. nezákonného rozhodnutia- uznesenia o vznesení obvinenia v normatívnom texte nemá za následok medzeru v právnom poriadku Slovenskej republiky, ale je vyjadrením vôle normotvorcu takúto konštrukciu ani neuzákoniť. Vzhľadom k tomu neprináleží súdom vytvárať takúto konštrukciu v rámci ich rozhodovacej činnosti. „Prípadné rozhodnutie súdu, ktoré by legitimizovalo takúto konštrukciu nezákonného rozhodnutia by bolo v rozpore so všetkými zásadami trestného práva účinného na území Slovenskej republiky, pretože uznesenie o vznesení obvinenia podľa platného trestného práva nepredpokladá istotu, že skutok sa stal, že je trestným činom alebo prečinom a istou, že ho skutočne spáchal podozrivý. Uznesenie o vznesení obvinenia tak nie je nezákonným z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu alebo prečinu neskôr počas jednotlivých štádií trestného konania z rôznych dôvodov sa nepotvrdila.“ (viď sr. 14 a 15 rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15.10.2015 č.k. 8C 10/2013-154. V danej veci nie je splnená základná podmienka úspešného uplatnenia náhrady škody a to existencia nezákonného rozhodnutia. Vzhľadom k tomu neexistuje právny titul pre priznanie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003. Z.z. V predmetnom konaní k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v Trestnom poriadku orgánmi činnými v trestnom konaní nedošlo. Orgány činné v trestnom konaní v predmetnom trestnom konaní postupovali prísne v súlade s príslušným procesným predpisom (Trestným poriadkom), ktorý upravuje jednotlivé štádiá trestného konania a s tým súvisiace oprávnenia a povinnosti orgánov činných v trestnom konaní (vyšetrovateľa Policajného zboru a prokurátora). Nevyhnutným je podotknúť, že v zmysle v súčasnosti platného a účinného Trestného poriadku vyšetrovateľ alebo poverený príslušník Policajného zboru nemá v prípade, ak nie je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala

určitá osoba (§ 206 ods. 1 Trestného zákona) inú zákonnú možnosť iba vydať uznesenie o vznesení obvinenia, pokiaľ sa nechce sám vystaviť nebezpečenstvu trestného stíhania pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 327 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Dôsledné vyšetrovanie vykonané vo verejnom záujme, v prípade dostatočne odôvodneného záveru, že trestný čin spáchala určitá osoba, by nebolo možné vykonať bez predchádzajúceho vydania rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia. Takýto právny titul - nezákonné rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o vznesení obvinenia sa v zákone č. 514/2003 Z.z. nenachádza. V súvislosti s požadovanou výškou nemajetkovej ujmy (70.000,- eur) poukazuje na zákon č. 514/2003 Z.z., ktorý v § 17 ods. 4 ustanovuje „Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa ods.2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.“ Týmto osobitným právnym predpisom je zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších právnych predpisov. Zákon č. 215/2006 Z.z. v ustanovení § 6 upravuje maximálnu sumu odškodnenia. V súlade s citovaným ustanovením suma odškodnenia nesmie presiahnuť 50 -násobok minimálnej mzdy, čo v súčasnosti predstavuje sumu cca 21.750,-eur. Citované uznesenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. je platné a účinné od 1.1.2013. Žalobný návrh žalobkyne bol na súd podaný dňa 6.10.2017 teda po nadobudnutí účinnosti citovaného znenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. Obzvlášť s prihliadnutím na uvedené, sa má v predmetnej veci aplikovať citované znenie ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. V súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. je náležitým podotknúť, že absencia prechodných ustanovení v zákone č. 412/2012 Z.z., ktorý novelizoval zákon č. 514/2003 Z.z. od 1.1.2013, nemôže mať za následok svojvoľné nerešpektovanie vôle zákonodarcu súdom pri vydaní rozhodnutia v čase účinnosti tejto novely, ktorá je pre rozhodovanie súdov o výškach náhrad nemajetkovej ujmy záväzná. K potrebe akceptovať pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy limity stanovené judikatúrou EŠLP sa vyjadril a Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp.zn. 3Cdo 106/2012 z 27. júna 2013 uviedol: „ V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva má byť výška náhrady nemajetkovej ujmy primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo) a má zohľadňovať tak výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napr. Flux v . Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo), ako aj výšku náhrad, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo obetiam násilných činov, pričom by bez existencie závažných a dostatočných dôvodov nemala prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko).“ Zároveň je nevyhnutné zdôrazniť skutočnosť, že nemajetková ujma v peniazoch sa v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza len vtedy, ak vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, pričom na určenie jej výšky je súčasne potrebné zohľadniť kritéria uvedené v ods. 3 daného zákona, a to osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Zároveň je nevyhnutným poukázať na to, že žalobkyňa v žalobe dostatočným spôsobom nezdôvodnila opodstatnenosť výšky požadovanej nemajetkovej ujmy. Spôsob výpočtu požadovanej výšky nemajetkovej ujmy žalobkyňou je neznámy a nezdôvodnený. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam navrhujem žalobu vo vzťahu k Slovenskej republike zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky v celom rozsahu zamietnuť. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky neuznáva žalovaný nárok v celom rozsahu.

3. Žalobkyňa v replike zo dňa 25.1.2018 uviedla, že žalovaná vo vyjadrení namieta, že žalobca údajne nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia. Ďalej, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z toho dôvodu, že neskôr bola žalobkyňa oslobodená spod obžaloby, alebo že bolo voči nej zastavené trestné stíhanie. V tom smere žalovaná poukazuje na príslušnú judikatúru Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, EŠLP a Okresného súdu Bratislava I. Oslobodzujúci rozsudok alebo rozhodnutie o zastavení trestného stíhania má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, tak ako to vyplýva z dikcie ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Tento právny názor judikoval Ústavný súd SR v rozhodnutí zo 7. júla 2016, sp.zn. I.ÚS 320/2016-49. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Podstata nároku na náhradu škody sa v našom prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok celého trestného stíhania. Čiže rozhodujúce je, ako skončilo trestné stíhanie.

Súd musí každý prípad posudzovať individuálne a preto neobstoja vytrhnuté právne vety žalovanej z iných rozhodnutí všeobecných súdov alebo rozhodnutí ESLP, na ktoré sa žalovaná odvoláva. Tieto rozhodnutia nemajú všeobecnú záväznosť a vzťahujú sa len na konkrétny prípad. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia (viď Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4 MCdo 15/2009). Ako už Ústavný súd ČR v minulosti judikoval, každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého je síce do okamžiku právnej moci meritórneho rozhodnutia potrebné pozerieť ako na nevinného, avšak samotný fakt trestného konania je záťažou pre každého obvinenia (viď Nález sp.zn. I. ÚS 554/04, N 67/36 SbNU 707). Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca do jeho cti a dobrej povesti, a to tým viac, pokiaľ sa jedná o obvinenie „nepravdivé“, čo je právoplatne potvrdené oslobodzujúcim rozsudkom súdu, podľa ktorého sa skutok, z ktorého bol jedinec obvinený a obžalovaný, nestal, prípadne nebol trestným činom. V Náleze sp.zn. IV. ÚS 428/05 (N 185/43, SbNU 115) Ústavný súd ČR vychádza z presvedčenia, že samotné trestné stíhanie je spôsobilé vyvolať do konca vznik nemateriálnej ujmy. Tým viac je štát povinný reparovať materiálnu škodu, ktorá v súvislosti s trestným stíhaním jednotlivca vznikla. Z hľadiska vyššie uvedeného nie je možné akceptovať názor žalovanej, podľa ktorého je daná zodpovednosť štátu za škodu iba v prípade zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, a nie aj v prípade zastavenia trestného stíhania či oslobodenia spod obžaloby. Takýto výklad je výkladom formalistickým, príliš reštriktívnym a ústavne nekonformným, pretože uprednostňuje formu vyslovenia „nezákonnosti“ trestného stíhania a neberie v úvahu, že z hľadiska vyššie uvedených zásahov do osobnej a súkromnej sféry jednotlivca sú tieto formy vyslovenia „nezákonnosti“ trestného stíhania celkom irelevantné (viď Nález Ústavného súdu ČR, sp.zn. ÚS 642/2005). Súd, ktorý koná o náhrade škody, je viazaný oslobodzujúcim rozsudkom alebo rozhodnutím o zastavení trestného stíhania, čo vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Žalovaná vo vyjadrení ďalej namieta požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy s poukazom na § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. Podľa názoru žalovanej výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Podľa ust. § 6 tohto zákona maximálna suma odškodnenia nesmie presiahnuť 50- násobok minimálnej mzdy, čo v súčasnosti predstavuje sumu cca 21.750,-eur. Ďalej, že je citované ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. je platné a účinné od 1.1.2013 a žalobný návrh žalobkyne bol na súd podaný dňa 6.10.2017, teda po nadobudnutí účinnosti citovaného ustanovenia zákona. Ani táto námietka žalovanej neobstoja. Základným kritériom pre rozlíšenie adekvátnej právnej úpravy, ktorú je potrebné aplikovať vo veciach zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, konkrétne za škodu spôsobenú nezákonnými rozhodnutiami, je okamih vydania nezákonného rozhodnutia. Uvedené nesporne vyplýva z prechodného ust. § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého sa posudzovanie nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, t.j. od 1.7.2004, riadi týmto zákonom. Zákon č. 412/2012 Z.z., ktorý novelizoval zákon č. 514/2003 Z.z. a v ust. § 17 ods. 4 stanovil maximálnu výšku náhrady za nemajetkovú ujmu, nadobudol účinnosť 1.1.2013. Do účinnosti citovanej novely, t.j. do 31.12.2012 zákon nestanovil pre výšku náhrady nemajetkovej ujmy žiaden limit. Nezákonné rozhodnutie, t.j. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 16.1.2012, teda pre účinnosťou novely zákona. Táto otázka aplikácie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu už bola riešená a poukazujem na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 7Cdo/262/2015 zo dňa 16.3.2016. Na str. 13, prvý odsek zosponu citovaného rozhodnutia, Najvyšší súd uvádza, novela zákona č. 514/2003 Z.z. vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z. (od 1. januára 2013) v § 17 došlo k vypusteniu minimálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v prípade väzby a k zavedeniu limitu výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Novela však neobsahovala žiadne prechodné ustanovenia. Na str. 14, prvý odsek zhora cit. rozhodnutia Najvyšší súd uvádza, citujem: „K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (PL. ÚS 16/95). Právo poškodeného na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) vzniká momentom vydania nezákonného rozhodnutia, vzatia do väzby, či zbytočnými prietahmi v konaní, bez ohľadu na to, že žalovateľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok (napr. oslobodenie obžalovaného). Preto aplikovať ustanovenie § 17 v zmysle tejto novely (zákon č. 412/2012 Z.z.) na prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 1. januárom 2013 (uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané 30. novembra 1999), by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred napadnutím účinnosti novely vzniklo poškodenému právo na náhradu novelu (zákon č. 412/2012 Z.z.) zaniklo dňom jej účinnosti. Takýto prístup by popieral nielen princíp úplného odškodnenia, ale spôsobil by aj

neprípustné odňatie už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu, a bol by aj porušením zákazu retroaktivity. Je preto potrebné uviesť, že krajský súd svojím rozhodnutím (bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia prečo) popiera navrhovateľovi princíp úplného odškodnenia na satisfakciu neprípustné odňal navrhovateľovi už existujúce právo a tým porušil aj zákaz retroaktivity. Novela zákona č. 514/2013 Z.z., vykonaná zákonom č. 412/2015 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013, ktorou bola zavedená horná hranica nemajetkovej ujmy, bola podrobená odbornej diskusii. Poukazujem na článok zverejnený v Justičnej revue č. 10/2014 „Limitácia náhrady nemajetkovej ujmy“ (str. 1173 až 1196). V tomto článku je okrem iného uvedené, že z hľadiska ústavnoprávneho je zodpovednosť štátu konštruovaná nepochybne ako objektívna zodpovednosť absolútna (štát sa jej nemôže zbaviť), z toho vyplýva, že ju nemožno ani zákonom nielen že vylúčiť, ale ani obmedziť či zúžiť. Pokiaľ by štát zákonom svoju zodpovednosť vylúčil alebo obmedzil, je potrebné aplikovať priamo čl. 36 ods. 3 Listiny (resp. čl. 46 ods. 3 Ústavy, viď rozhodnutie pléna Ústavného súdu ČR sp.zn. Pl. US 18/01 z 30. apríla 2002, viď str. 1173 cit. článku „Limitácia náhrady nemajetkovej ujmy“). V závere tohto článku na str. 1196 je uvedené, že zodpovednosť štátu je zodpovednosť absolútna, ktorú zákonom nemožno vylúčiť, obmedziť ani zúžiť. Za danej situácie je povinnosťou súdov aplikovať priamo čl. 46 ods. 3 Ústavy. Ide totiž o skutočné naplnenie zmyslu a účelu základného práva každého na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom (viď str. 1196 cit. článku zverejneného v Justičnej Revue č. 10/2014). Žalovaná vo vyjadrení ďalej namieta, že výška náhrady nemajetkovej ujmy priznávaná súdmi by nemala byť neprimerane vysoká a poukazuje na konkrétne rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, ktorými odvolací súd zrušil rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátil vec na nové konanie a vyslovil právny názor, že súd prvého stupňa priznal neprimerane vysokú výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Ďalej žalovaná poukazuje na konkrétne uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.2.2017, sp.zn. 1Co/455/2015, kde súd vyslovil právny názor, že pri stanovení výšky odškodnenia nemajetkovej ujmy musí súd prihliadať na špecifické okolnosti konkrétneho prípadu a to tak, aby náhrada bola primeraná a a by mohla plniť úlohu reparačnú, nielen symbolickú. Ani tieto námietky žalovanej neobstoja. Možno prisvedčiť námietke žalovanej, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy stále závisí na špecifických okolnostiach konkrétneho prípadu a priznané sumy tak nemožno paušalizovať. Aj z uvedeného dôvodu tie isté senáty Krajského súdu v Košiciach priznávajú rozdielne výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Na str. 6 vyjadrenia žalovanej je odvolávka na uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.4.2017, sp.zn. 1Co/202/2016, tiež na uznesenie toho istého senátu zo dňa 28.12.2016, sp. zn. 1Co/575/2015-406, ktorými odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil vec na nové konanie s právnym názorom, že údajne bola priznaná neprimerane vysoká výška náhrady nemajetkovej ujmy. Súd prvého stupňa v obidvoch prípadoch priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,-eur. Tieto rozhodnutia súdov mne ako právnemu zástupcovi žalobcu sú známe, lebo v obidvoch prípadoch som právnym zástupcom žalobcov. Dovolím si poukázať a v prílohe predložiť rozsudok toho istého senátu Krajského súdu v Košiciach 1Co/653/2014-431, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 89.624,-eur a na trovách konania priznal sumu 8.150,05 eura. Odvolací súd v tomto rozhodnutí ustálil, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy skoro 90.000,-eur je primeraná. Na str. 11, tretí odsek zosponu odvolací súd ďalej vyslovil právny názor, že dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej socialistickej republiky zo dňa 26.4.1978 vo veci sp.zn. 1Cz 32/78, v ktorom Najvyšší súd konštatoval, že na uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ust. § 11 Občianskeho zákonníka. Z hore uvedeného je zrejme, že ten istý senát Krajského súdu v Košiciach v jednom prípade potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume skoro 90.000,-eur a v druhom prípade ten istý senát Krajského súdu v Košiciach zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,-eur. Uvedené je dôkazom toho, že každý prípad je jedinečný a záleží od špecifických okolností konkrétneho prípadu a priznané náhrady nemajetkovej ujmy nemožno paušalizovať a nemožno porovnávať s náhradou za utrpenie a bolesť alebo odškodnenie osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za nezákonné rozhodnutie a nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci sú presne stanovené kritériá, z ktorých musí súd vychádzať a to aplikáciou ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.. Iná je situácia pri priznávaní náhrady nemajetkovej ujmy za bolesť a za sťažené spoločenské uplatnenie. Tu súd vychádza z bodového hodnotenia príslušného lekára, čo je upravené v § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Iná situácia je pri priznávaní náhrady nemajetkovej ujmy obetiam násilných trestných činov, čo je upravené v zákone č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Tento zákon vychádza z objektívnej zodpovednosti štátu a odškodňujú sa len úmyselné násilné trestné

činy. Je logické, že odškodnenie podľa tohto zákona je len symbolické, lebo štát sa v tomto právnom režime nedostal do žiadneho protiprávneho konania. Podľa § 1 cit. zákona ide len o jednorazové finančné odškodnenie osôb, ktorým bola v dôsledku úmyselných násilných trestných činov spôsobená ujma na zdraví. No iná je situácia odškodnenia podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Tu sa vyžaduje preukázať protiprávne konanie štátu a len vtedy má poškodený nárok na náhradu škody. Musí existovať nezákonné rozhodnutie, alebo nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. V ustanovení § 17 ods. 3 cit. zákona sú uvedené presné kritéria, z ktorých musí súd vychádzať pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zodpovednosť štátu je tu absolútna, ktorú zákonom nemožno vylúčiť, obmedziť, ani zúžiť. Povinnosťou súdov je aplikovať priamo čl. 46 ods. 3 Ústavy SR. V závere poukazujem na ďalšie rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, a to na rozsudok zo dňa 24.5.2016, sp.zn. 5Co/384/2015-280, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 5.2.2015, sp.zn. 24C/243/2012-219, ktorým súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne od 10.2.2012 až do zaplatenia. Žalobcom tu bol policajt G. H..

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a svedkov a oboznámením sa so žalobou a s vyjadreniami žalobcu, s vyjadreniami žalovanej a s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými stranami a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Z výpovede žalobkyne vyplynulo, že v roku 2012 bola obvinená zo závažného trestného činu spolu so svojimi kolegami. V tom čase bola v 6. mesiaci tehotenstva. Celú tú vec sa dozvedela od kolegu, ktorý jej zavolať, že chce prísť za ňou, lebo vtedy nepracovala, bola prechladená. Kolega jej predložil obvinenie, ktoré bolo obsiahle, malo 60 strán. Popísal jej aj spôsob, akým im bolo doručené toto obvinenie, teda že bola obklúčená celá budova a vtedajší riaditeľ colného úradu Michalovce predložil, resp. doručil obvinenie colníkom, ktorí boli v tom čase na pracovisku a všetkých poslal domov. Predtým museli odovzdať služobné veci, služobný preukaz a služobnú pečiatku. Tomuto obvineniu nechcela veriť, pretože k svojej práci pristupovala zodpovedne. Pri jej mene bolo uvedené, že je nutná obhajoba, pretože bola obvinená z viacerých činov. V tom momente sa jej zrútil svet, bola v panike. Mala bolesti v podbrušku. Zavolať svojmu druhovi, ktorý bol v zahraničí pracovne. Poslal jej číslo na právnik, aby sa informovala z čoho je vlastne obvinená. Právnikovi zavolať a ten právnik jej prečítal tie paragrafy a povedal jej: „Panebože dievča, čo ste to spravila, že ste z toľkých vecí obvinená!“ Zase začal kolobeh nepríjemných situácií, boli to výsluchy, na ktoré chodila s právnym zástupcom. Týchto výsluchov sa zúčastňovala, pretože sa bála, že sa dostane do väzby, bolo povedané riaditeľom, že budú väzobne stíhaní. Deň pred výsluchom mala problémy - zvracala, hnačkovoala, počas cesty sa viackrát zastavili. Počas deň výsluchu bola v siedmom mesiaci tehotenstva a všetky tieto situácie jej spôsobili to, že bola nakoniec hospitalizovaná, kde jej urobili určité zákroky, pretože jej hrozilo vysoké riziko predčasného pôrodu. Žije v malom meste, ktoré má cca 8.000 ľudí, táto vec bola medializovaná, čo ovplyvnilo jej život. Vedeli v meste, že obvinená tehotná colníčka môže byť len ona. Poukazovali na ňu, že je podvodníčka, že okradla štát a že je členkou nejakej organizovanej činnosti. V máji 2012 porodila dieťa predčasne, ale narodilo sa zdravé. Po narodení dieťaťa pocítila aj to, že sa okolie odvrátilo odo nej chrbtom, jej blízki, jej kamaráti. Vôbec ju nenavštevovali ani dieťa, pretože sa báli, že sa dostanú aj oni do nejakého problému. Predtým žila spoločenským životom, volali ju na kávu, následne ju už nevolali na kávu. Ani na oslavy nechodili. Otočili sa jej chrbtom, vôbec jej nedôverovali, uverili tejto kauze, pretože to bolo aj medializované. Od pôrodu sa vrátila na pracovisko, riaditeľ ešte tam pôsobil, ten čo ich obvinil cez vedúcich, odkazoval, sa vyhrážal, aby ostala naďalej na materskej, alebo by si dala žiadosť o civil, alebo ak sa chce vrátiť, dá ju na také pracovisko, kde bude veľmi nespokojná. Súhlasila s tým, že nech ju dá hocikde, ale potrebuje sa vrátiť. Dal ju do Michaloviec, kde dochádzala z Kráľovského Chlmca do Michaloviec, každý deň 50 km tam aj späť, teda 100 km a strašne jej dal najavo, keď nastúpila do práce, že tu nie je vhodná, osobné ohodnotenie mala minimálne. Kariérny postup bol zastavený, zaradenie sa do nejakej funkcie bolo nemožné. Trebalo nejaký stav doplniť na iné pobočky, tak automaticky začal kolobeh služobných ciest, kde ju pravidelne vysielali, skoro každý rok bola na inom pracovisku. Čo sa týka súkromného života, do dnešného dňa pociťuje napätie. S kamarátmi nie je v žiadnom vzťahu. Mala aj problém zabezpečiť svedkov s tým, že sa jej kamarátky, keď ich požiadala, či by prišli vypovedať, vykrúcali, že s tým nechcú mať nič spoločné, že jej nedôverujú. Pokiaľ ide o prácu, kolegovia nie, ale nadriadení a vedúci jej dali pocítiť, že bola obvinená. Po výsluchoch bola hospitalizovaná 4-5 dní až týždeň. Potom bola ešte dvakrát na 3-4 dňovej hospitalizácii, kde museli vykonať zákrok, aby zamedzili predčasnému pôrodu. Keď mala vysoké riziko predčasného pôrodu, nemohla sa zúčastniť nejakých spoločenských podujatí napr. ísť na kávu, celé dni ležala, aby nenastal pôrod. Počas toho

roka, po narodení dieťaťa sa starala o svoje dieťa. Stále bola v tej myšlienke, že bude väzobne stíhaná, bude v base, kto jej dieťa vychová. Žila s týmito myšlienkami. Do práce sa vrátila preto, lebo bola vo finančnej tiesni. Mamka sa rozhodla, že jej pomôže s dieťaťom. Takže nejaký spoločenský život nestíhala vykonávať. Cítila, že ľudia ju ohovárajú, osočujú aj v tomto čase. Tým pádom sa rozhodla aj odsťahovať z mesta k jej druhovi do Veľkých Kapušian, takže už nežije v Kráľovskom Chlmcí. Presťahovala sa pred tromi rokmi. Po tomto sa zmenil aj ich vzťah s druhom. Boli to roky stresu a napätia. Veľa sa aj hádali, čo ovplyvnilo aj jej psychický stav. S druhom žijú spolu. Rodičia jej nechceli veriť, uverili tým médiám, keďže bola obvinená z takého závažného trestného činu. Navštevuje sa s rodičmi. Rodina je stále oporou, hocičo sa stane v rodine, je to logické, že jej verili, vzťah má s nimi v pohode, aj s bratmi, aj s otcom, aj s mamou. Zo začiatku to oni vnímali veľmi zle, skôr verili tým médiám ako jej, ale postupom času ju skúšali ukludňovať. Spoločenský život už nie je taký aktívny, ako bol predtým obvinením. V novom meste ju tak nepoznajú, nenadväzuje nejaké nové kontakty. Na pracovisku, keďže bola zaradená na iné pracovisko, kde ju veľmi nepoznali, oni ani nevedeli, že je obvinená, takže vzťah teraz momentálne na pracovisku s kolegami, má dobrý. Tí, čo vedeli o jej obvinení sa stále vypytovali, v akom je to stave. Keď im oznámila, že trestné stíhanie bolo zastavené, logicky ako iní ľudia, mali z toho radosť. Pred obvinením pracovala na colnej časti, kde prejednávala colné doklady, tranzitné doklady. Teraz je na pracovisku, kde chodí na obhliadky, zastavujú autá, kontrolujú hraničné priechody. Je to úplne iná práca. Na pozícií pred vznesením obvinenia pracovala 5-6 rokov. Po vrátení z materskej dovolenky jej ostala trieda, kde bola platovo zaradená. Osobné však bolo minimálne. Tým, že nechodila na smeny, taktiež už nemala také príplatky k platu. Bola priradená z Michaloviec do Čiernej nad Tisou, na pobočku, kde bola práca taká istá ako na tom pracovisku, kde bola obvinená. Tam bola vyslaná ako na výpomoc. Bola zaradená na monitorovanie, na kamerovom systéme, čiže nevykonávala úplne rovnakú prácu ako pred obvinením. Neprejednávala doklady. Potom ju zase prehodili do Michaloviec, kde bolo málo ľudí, zase bola v Michalovciach na stanici, potom zasa preložili naspäť do Čiernej nad Tisou a teraz je zase v Michalovciach na stanici. Chceli ju preradiť aj inde, ale z dôvodu, že má malé dieťa jej námietkam vyhovelí, ale to preto, že bol nový riaditeľ. V čase, keď bol riaditeľ, ktorý ju obvinil, tak si robil s ňou, čo chcel. Iba posledné dva roky pociťuje to, že jej vyhovelí v tej služobnej ceste, pretože je nový riaditeľ. Potom prišiel ďalší riaditeľ, ten mal taký prístup podobný ako predošlý, ktorý bol tri roky. Až teraz posledný rok je nový riaditeľ, s ktorým už vychádza lepšie. Riaditeľ, ktorý ju obvinil bol S. H. a súčasný pán riaditeľ I. S.. Bola jedinou zamestnankyňou, ktorá bola tak prehadzovaná z jedného pracoviska na druhé. Skončila vysokú školu. Mala za sebou odborný colný kurz. Tým pádom boli možnosti, že mohli ju zaradiť na lepšie miesto, napr. zástupcu smeny, kde bol výpadok, niekto chýbal a podľa platovej triedy a dosiahnutým vzdelaním tam mohla byť automaticky zaradená, ale neurobili to. Nemali o to záujem, aby ju tam zaradili, aj keď prácu vykonávala zodpovedne. Do týchto menších funkcií sa dosadzuje na základe dohody medzi vedúcim pobočky a riaditeľom.

6. Z výpovede svedka I. N. vyplynulo, že so žalobkyňou boli blízki kamaráti, poznali sa pracovne. Naše kamarátstvo začalo chladnúť ohľadom toho, že je príslušníkom policajného zboru, žalobkyňa je príslušníčkou colného úradu a ako dostala obvinenie, nevrhlo to dobré svetlo na ich priateľstvo a to preto, že je v štátnom zamestnaní ako policajt, má zakázané stretávať sa so záujmovými osobami, ako prišlo obvinenie, tak sa začali vyhýbať, pretože ani z toho hľadiska, že je príslušníkom polície to nevrhá na neho dobré svetlo, aby sa stretával s osobou, ktorá bola obvinená z trestnej činnosti. Žalobkyňa pozná 12 rokov. Spoznali sa v súkromnom živote a v pracovnom živote. Nepracovali spolu. Pracuje na Obvodnom oddelení Policajného zboru Kráľovský Chlmec. Človek tomu obvineniu uverí, keď pracuje ako policajt, ale zo súkromia, keď ju poznal, tomu nechcel veriť. Do dnešného dňa v policajnom zbore rezonuje táto téma, keď človeka obvinia, myslí si, že to ide s ním celý život. Pred vznesením obvinenia bola žalobkyňa spoločenská, nebolo na ňu počuť žiadne zlé veci. Stretávali sa na narodeninách, vracali si to vzájomne. Od tej doby, ako vzniklo jej obvinenie, tento vzťah začal chladnúť, neprospievalo mi to stretávať sa s ňou. Pred vznesením obvinenia sa stretávali dvakrát do mesiaca. V policajnom kruhu znelo toto obvinenie nie vo veľmi dobrom svetle, išlo tam o viacero colníkov, išlo o jednotlivca, preto táto téma bola dosť značne medializovaná, pochádzajú z malého mesta, kde každý pozná každého a šíri sa to do dnešného dňa aj to stretávanie, preto takto chladlo, lebo človek sa nechce zamiešať s niekým, koho obvinia. Nechce dostať na takýto zoznam svoje vlastné meno. Vzájomne sa už nenavštevujú. Tento vzťah ako keby týmto ochladol, nie je to v takej forme, ako to bolo predtým. Bolo to aj v médiách. Ich vzťah ochladol, má svoju prácu, momentálne žijem úplne iný život ako pred desiatimi rokmi. To, že sa niekedy stretnú aj v službe, keď sa porozprávajú pracovne, nie je dôvod sa už takto stretávať na nejakých narodeninách. Preberú život, keď sú v hliadke. Momentálne žije žalobkyňa vo Veľkých Kapušianoch, môže ju stretnúť aj v obchode. Myslí si, že on má svoj život a žalobkyňa má svoj život. Ako

kamarát žalobkyne tomu neveril, že žalobkyňa sa dopustila tohto zločinu. Už nenavštevujú na rôznych narodeninách, je to z osobného dôvodu. Pracoval úplne niekde inde, nevenoval sa jej a preto aj tento vzťah ochladol. K jej zdravotnému stavu sa nevie vyjadriť. Vie, že ju odcudzovali viacerí ľudia. Myslí si, že to bolo dosť veľa policajtov aj colníkov, ktorí ju odcudzovali. Pokiaľ ide o jej rodinný život, nestretávali sa, keď sa stretli v nejakom obchode, vie, že tie problémy vznikli tým obvinením, snažil sa tomu vyhýbať.

7. Z výpovede svedkyne L. Z. vyplynulo, že pozná žalobkyňu z Kráľovského Chlmca, sú bývalé spolužiačky a kamarátky. Sú spolužiačky zo základnej aj strednej školy. Už veľmi nie sú kamarátky. Uverila tomu, čo bola predtým tá kauza, tým pádom ich vzťahy ochladli. Asi pred mesiacom jej zavolala, či by nemohla prísť svedčiť. Boli užšia partia štyroch dievčat a na každé narodeniny sa stretávali spolu a samozrejme aj častejšie, keď bývali v jednom meste aj raz do týždňa. Po tej kauze už nie tak často, ona sa odsťahovala z Chlmca do Košíc v roku 2008 a odvtedy sa stretávajú len vtedy, keď náhodou sa stretnú v Chlmcu. Kráľovský Chlmec navštevovala po tom, ako sa odsťahovala v roku 2008 do Košíc asi každý mesiac, na jeden, dva dni, keďže pracovne bola viac viazaná v Košiciach. V čase týchto návštev sa nestretávala so žalobkyňou, chodila kvôli rodičom, proste nevyhľadávala jej spoločnosť. Po roku 2008, ako sa odsťahovala do Košíc sa stretávali na tých narodeninových oslavách, tak ako to povedala, potom však nastala zmena v tom, že v roku 2011 otehotnela a tým pádom tak často nechodila domov a po tej kauze sa už potom až tak veľmi nebavili. Nebola to jej najlepšia kamarátka, aj keď boli partia štyroch kamarátok, vedela, že pred ňou nemôže povedať niečo dôležité pre ňu, pretože jej tak nedôverovala na 100% ako ostatným dvom kamarátkam. V tom čase sa stalo niečo, mala vzťah s jedným mužom, o ktorom sa ona dozvedela len cez kamarátky, ona si potom myslela, že bol to taký vzťah, ktorý nemal byť veľmi na verejnosti známy, dostalo sa to vonku a myslela si to, že to išlo od nej, odvtedy to bolo narušené. Chodila v tom čase na vysokú školu do Nitry, bolo to približne v roku 2008-2009. Od toho času jej vzťah so žalobkyňou, pokiaľ ide o dôveru, bol narušený, teda od roku 2008-2009. Na otázku právneho zástupcu žalobkyne, že čo bolo skutočným dôvodom, že prerušila vzťahy svedkyňa so žalobkyňou a prestali sa navštevovať a to, či to bolo to vznesenie obvinenia žalobkyne alebo podozrenie, že mala vyzradiť jej tajný vzťah s iným mužom, svedkyňa uviedla, že bolo to trestné stíhanie. Tá dôvera ako keby nebola medzi nimi naštartená od roku 2008, ako som uviedla.

8. Z výpovede svedka M. H. vyplynulo, že so žalobkyňou sú vo vzťahu druh, družka asi 10-11 rokov. Družka bola v stave tehotenstva obvinená z trestného činu. Celú vec si pamätá veľmi dobre, ho to hlboko zasiahlo, človek si pamätá takéto situácie. V tom čase cestoval so svojím nebohým otcom do Prahy na návštevu k jeho sestre, keď mu zavolala družka, že jej doručil kolega obvinenie. Celá rodina a aj jeho zosnulý otec, ktorý bol smrteľne chorý, mal rakovinu mu vyčítali, že čo bude robiť, koho si vzal na krk, že družka má dieťa a on bude vychovávať dieťa, ona pôjde do väzenia. Obvinenie bolo dlhé, malo mnoho strán. On len bol poučený o výrokovej časti, že jej tam hrozí trest, ako nejakej veľkej mafiánke. Doteraz ostali tie pocity, hlavne s otcom. On sa nedožil toho, že bola oslobodená. Stále pri každom stretnutí sa pýtal, že čo bude s dieťaťom aj na sklonku svojho života. Samozrejme sa im narušil aj ich súkromný život, plánovali dieťa, rodinu, chceli manželstvo, tým pádom sa svadba odložila a nebola ani doteraz. Rodina sa čudne na nich pozerala a preto nemohli mať v tomto rozporení aj svadbu. Všetky radostné udalosti sa končili aj tak rozhovorom o tom, čo bude s týmto prípadom. Narodeniny so známymi ani neoslavovali. Na týchto krstinách hneď záverečná téma bola, či pôjde družka do väzenia, či nepôjde, kto bude vychovávať moje dieťa. Aj jeho vzťahy s kamarátmi sa narušili, spoločne nešli ani do reštaurácie. Tie vzťahy boli narušené. Po uzavretí prípadu je to to isté. Ľudia mu neverili, že prípad sa skončil tak, ako sa skončil - zastavením konania. Pred vznesením obvinenia v roku 2012 v kolektíve a v práci neboli nijaké problémy. Dlhodobo pracovala na jednom mieste v tej dobe, s kolegami vychádzala dobre. S partiou oslavovali narodeniny, chodili do Maďarska na dva, tri dni alebo na Šíravu. Po tomto obvinení to samozrejme upadlo. Predtým sa vždycky niekto zastavil, prišli na kávu aj jeho kamaráti posedieť, pozreli niečo a potom už nikto. Stránili sa ich. Po obvinení 16.1.2012 žalobkyňa žila v neustálom strese. Z toho boli nejaké nátlaky, z práce tiež boli nátlaky. Žalobkyňa mala tehotenské problémy, bola hospitalizovaná raz a dvakrát na dlhšiu dobu, nevie, či to bolo vznesením obvinením alebo tehotenskými ťažkosťami. Z narodenia dieťaťa mali radosť a potom nastali existenčné problémy. Bol problém v práci, nechceli ju zaradiť na to isté miesto, kde bola. Robili jej naprieky, mala ísť pracovať do Uble, ktoré bolo 80 km od miesta bydliska, Michalovce sú vzdialené len 50 km. Robili jej takéto naprieky v práci. Potom, ako bol na nich vyvíjaný taký veľký tlak, sa dohodli, že sa odsťahujú z Kráľovského Chlmca, nie je ľahké meniť bydlisko z jedného miesta na druhé a ešte navyše s dieťaťom. Nakoniec sa odsťahovali. Bolo to asi tri, štyri roky po tom vznesení obvinenia. Jeho priatelia uverili tomu, že jeho priateľka (žalobkyňa) sa dopustila tejto trestnej činnosti, pri každej príležitosti im dali najavo, napríklad keď si objednal menu nie

za 3,- eurá ale menu za 10,- eur tak povedali uštipačne, že však žena ukradla peniaze, má na to. Mysleli si o ňom, že majú nakradnuté peniaze. Obnovenie vzťahov s priateľmi nenastalo, prišla doba 6 rokov, pre nich nie je smerodajné rozhodnutie súdu. Prípado bol medializovaný. Stačilo povedať, že sa jedná o tehotnú colníčku, tá je v okolí 50 km jedna, tam žijú ako v nejakej dedine. Celé mesto vedelo, že bola stíhaná žalobkyňa. To, že sa prípad skončil, ako sa skončil, bolo to jedno ľuďom, je to jedno, všetko ostalo tak, ako to bolo predtým. Má nových známych, bývajú v inom meste. Tam sú známi, ktorí družku tak nepoznali. Ľudia, ktorí nemali poňatia o prípade družky, ktorí o tom nevedeli s tými udržiava vzťah naďalej. S ľuďmi, s ktorými žili, ktorých mal v obci známych, ľudia, ktorí vedeli o prípade, s týmito už vzťah neudržiava. V rodine žalobkyne nastala nervozita, padli aj ťažké slová. Rodičia neverili tomu, že by ju pre nič za nič obvinili, tiež bývali v Kráľovskom U., K. Z. X M. X H. Q. U..

9. Z výpovede svedka K. A. vyplynulo, že žalobkyňa je jeho sestra. Pamätá si deň, keď sestra bola obvinená, bolo to v roku 2012, prišiel zo školy, chodil do štvrtého ročníka. Bol to obrovský šok, keďže nikto nemá žiadne potuchy, čo sa vlastne stalo. Potom sa to dostalo do médií, ľudia začali klebetiť, samozrejme je to prirodzený ľudský inštinkt- klebety. Tiež, ktorý mal ďalší negatívny vplyv na celú rodinu. Býva v malom meste, každý pozná každého. To znamená asi 60 % ľudí a z toho 80% z celého mesta asi pozná túto kauzu z médií, aj keď neboli spomenuté žiadne mená, poznajú ich, rodinu. U nich sa kládol dôraz na rodinu a preto je to o to horšie, lebo pre nich rodina je dôležitá vec a kvôli tomu na nich to vplyva psychicky a od tej doby ich sebavedomie nejako upadlo, od tej doby najmä v prvých troch mesiacoch hádali sa viac, boli tam stresy v rodine aj sú stále a dúfa, že sa to najskôr vyrieši. Pred touto kauzou, žili normálny rodinný život. Chodila vonku, mala veľa známych. Tiež naše rodinné vzťahy boli bližšie, boli normálna rodina. Po tejto kauze sestra bola viac vystresovaná. Bolo to na nej výrazne vidieť. Bolo to vidieť aj v rodine, stupňovali sa hádky, snažili sa jej pomôcť, ako najlepšie vedeli, dať jej tu rodinnú psychickú podporu. Ľudia boli radi, že sa jej taká negatívna vec stala a vlastne kvôli tomu, že ten pocit, ktorý mal vo vnútri, bola to vlastne hanba, že sa poškvnilo meno v rodine. V súčasnosti je zamestnaný, pracuje v Bratislave. Pracuje tam od 2.10.2017. Od roku 2012-2016 študoval na Univerzite Komenského v Bratislave. Fakticky nežije I. H. U. od roku 2013. Každý týždeň navštevuje Kráľovský Chlmec, má cestovanie zadarmo, ktoré využíva, preto chodíva na každý víkend domov.

10. Z výpovede svedkyne Z. G. vyplynulo, že žalobkyňu pozná dlho, už 20 rokov, boli priamo kolegyne, boli aj kamarátky. Vie, že boli v prípade obvinení viacerí colníci z dôvodu nesprávneho prepúšťania tovaru J. W.. Bolo ich tam viac, myslím, že celá pobočka aj nejakí deklaranti. Tieto veci sa dozvedela z médií aj od kolegov. Dost' ju to šokovalo, bola z toho prekvapená, že čo sa deje, pretože žalobkyňa bola jej kamarátka a išlo aj o kolegov, ktorých pozná. Dobré kamarátky boli skôr predtým. Chodili spolu na diskotéky, na kávu, narodeniny spolu oslavovali. Keď sa táto vec stala, sa trochu na ňu inak pozerali. Vysvetlili si to tak, že nezákonne prepúšťali tovar. Z médií sa uvedené skutočnosti dozvedeli, že išlo tam o peniaze a skôr uverili médiám. So žalobkyňou sa stretávala dvakrát, trikrát týždenne. Po tom vznesení obvinenia to obmedzili chodili po menej na kávu, vzťah sa narušil, len sa v meste pozdravili. Bola to obľúbená kolegyňa. Bola spoľahlivá. Vedela pracovať. Po obvinení ju kolegovia ohovárali. Viedli sa reči, že si chcela prilipšiť, nepracovala podľa predpisov a podľa zákona. Uverila tomu, že žalobkyňa naozaj spáchala trestné činy zneužitie verejného činiteľa a skrátenia dane.

11. Z výpovede svedkyne G. N. vyplynulo, že so žalobkyňou boli najlepšie kamarátky. Vie, že bola obvinená s viacerými colníkmi. Vtedy, keď pracovala v Dobrej, mala nejaké problémy. Chodili spolu do škôlky, na strednej školu chodili do jednej triedy a pochádzajú z jedného mesta. Nepoznajú sa zo zamestnania. O obvinení žalobkyne sa dozvedela v obchode, kde pracuje, ako aj z médií. Celé mesto o tom vedelo, každý o tom hovoril. Uverila tomu, že žalobkyňa spáchala uvedené trestné činy. Bolo v tom veľa ľudí. Každý o tom hovoril, bolo to v médiách, uverila tomu preto. Po obvinení s ňou veľmi nebola v kontakte, zrušila s ňou kontakt. Vtedy bola tehotná, mala zdravotné problémy. Nemala s ňou už potom taký kontakt. Pred vznesením obvinenia sa stretávali dvakrát, trikrát do týždňa, aj cez víkendy. Boli na meninách, narodeninách, navštevovali sa. Mali veľmi dobrý vzťah. Po tomto vznesení obvinenia ju v H. U. každý ohováral. Reakcie boli negatívne.

12. Z výpovede svedka G.. F.. A. K. vyplynulo, že žalobkyňa je jeho bývala kolegyňa. Posledné jeho pôsobisko bolo od roku 2004 do roku 2011 I. O.. čase obvinenia bol v civilé. Bol súčasťou tohto prípadu, pretože to boli bývali kolegovia. Už vtedy, keď sa začal proces, tvrdil, že je to smiešne, pretože vie dobre, čo robili a všetko robili podľa jeho príkazov a inštrukcii. Považuje za veľmi odborne spôsobilého človeka v colnom a daňovom práve pri dovoze. Dopredu vedel, že oni nič nespáchali. Tento prípad pozná

dokonale. Obvinení budú dokonca života označení. Tí colníci, ktorí sami odišli majú dodnes ťažkosti s uplatnením v spoločenskom živote. Pomohol niekoľkým colníkom, zabezpečil im prácu, cítil aj osobnú zodpovednosť za týchto colníkov, pretože počas jeho vedenia sa nič nezákonné na tejto pobočke v Dobrej nedialo. Pani žalobkyňa mala sťažnosť východiskovú polohu ohľadne tejto veci, bola jediná žena ako obvinená. O nej viedli rôzne reči, tam už ľudia vymýšľali, možno aj zo srandy, bolo medializované, že ukradli 22 mil. eur. Dodnes, keď ide kolega na Železnicu, tak si z neho robia srandu, kedy tých 22 mil. eur si rozdelia a vykopú zo záhrady. Má skoro 20 rokov prax v colnej správe. 17 rokov učil colníkov. Colníci, ktorí sú na úrovni a poznajú colné právo, vedeli hneď, že niečo nie je na tomto obvinení v poriadku, pretože tento systém, za čo boli oni obvinení funguje v celej Európskej únii. Uverila tomu široká verejnosť, pretože vec bola medializovaná. V čase pred vznesením obvinenia mala žalobkyňa meno dobré, vykonávala kvalitnú robotu, bola veľmi usilovná. Vidieť to aj zo služobných hodnotení, ktoré jej napísal. Nemal s ňou žiaden problém, dodržiavala všetky predpisy, keď mala nejaký problém prišla, on jej vysvetlil. Aj v škole bola chválená. Po obvinení neposielali colníka na vyššie vzdelanie do kurzov a nemohli ich ani odmeňovať. On takýto prípad nemal, pretože nemal obvineného colníka na svojej pobočke, ale vie od svojich kolegov, že nemohli odmeňovať tých, ktorí boli obvinení ako colníci. Veril tomu, že obvinení colníci teda aj žalobkyňa nespáchali trestný čin. On vypracoval aj odvolanie voči nezmyselnému rozhodnutiu vtedajšieho riaditeľa. Verejne vtedy aj všade hovoril, že obvinenie nie je dôvodné. Keď sú v odborných kruhoch, debatujú a hovoria, že on ich tam riadil, keď spáchali ten trestný čin, kde išlo o 22 mil. eur. Takto dokáže štát svojou činnosťou zničiť životy ľudí. Pani žalobkyňa je poznačená týmto trestným stíhaním všade, kde ide. Aj naposledy, keď sa stretli pred polrokom, nájdete človeka, ktorý vie o tomto prípade a rypne si do nej. U nich v meste každý každého pozná. Je to úplne inak ako I. G., I. H.. Takisto poznajú aj jeho v H. U. všetci a on poznám všetkých. Tam sa neukryjete.

13. Z výpovede svedka S.. L. N. vyplynulo, že v čase, keď bol vedúci stanice colného úradu mu bola kolegyňa - žalobkyňa predvedená, že bola preložená na stanicu colného úradu z pobočky Dobrej a že má vykonávať len základné funkcie na stanici, pretože v tomto čase je trestne stíhaná špeciálnou prokuratúrou za trestný čin. Detaily nevedel s tým, že pán riaditeľ jej povedal, že ju má dávať iba na základné veci a nemá vykonávať nič zodpovednejšie. Bolo to v roku 2015-2016. Pred týmto obdobím ju osobne nepoznal. O vec súvisiacu s obvinením sa nestaral aj keď o nej vedel. Bola to obrovská kauza, rezonovalo to celým úradom, viem, že to vyšetrovala špeciálna prokuratúra, bola to organizovaná skupina. Nebol rád, že dostane ako svojho podriadeného človeka, ktorý bol v tom čase vyšetrovaný pre taký závažný trestný čin. Nemohol ju odmietnuť, pretože riaditeľ bol jeho nadriadený a jednoducho mu ju pridelil. Keby si v tom čase mohol vybrať, určite by s tým nesúhlasil, aby takýto človek, ktorý bol obvinený v takejto kauze, pracoval ako jeho podriadený na tejto stanici. V tom čase bol zodpovedný aj za ňu. Nevedel, že či je to pravda, či to nie je pravda, avšak cítil, že to mohla byť aj pravda, že sa tento skutok stal. Báť sa, že bola preradená ku nemu a on ju mal na zodpovednosť, pričom bola trestne stíhaná. Bola preložená na Colný úrad v Michalovciach vlastne za trest. Na stanicu sa prekladali ľudia, ktorí boli inde nepohodlní z nejakých dôvodov. Colník, ktorý sa príjme v prípravnej štátnej službe po dvoch rokoch prechádza do základného colného kurzu, po úspešnom absolvovaní základného colného kurzu môže prejsť do odborného colného kurzu. Odborný colný kurz je výberový colný kurz, kde sa nedostane každý colník. Sám je lektorom. V tom čase, kedy bola obvinená, trestne stíhaná ju nedával na takéto vyššie vzdelania, aby neabsolvovala žiadne školenia ani odborné kurzy. Pokiaľ ide o návrhy na odmenu, nakoľko mu bola daná za trest a bolo povedané, že má robiť iba základné úkony, tak dostávala tie veci, ktoré jej prináležali zo zákona, žiadne ďalšie finančné odmeny ani ohodnotenia. Dal jej len to, čo mu zákon ukladal ako povinnosť, žiadne odmeny. Verejnosť, cestujúci a deklaranti uverili tomu, že spáchali tieto trestné činy. V súčasnej dobe vykonáva zodpovednejšiu prácu, avšak nie je ani vedúca smeny, nejaká situácia sa zlepšila, ale nie tak, aby mohla vykonávať nejakú funkciu a tam je už zodpovednosť za ľudí, za konanie, za miestne zisťovanie, plánovanie smeny a pod.

14. Z výpovede svedka S.. I. S. vyplynulo, že v januári 2012 bolo voči žalobkyňi vznesené obvinenie. Na základe tohto obvinenia vtedajší riaditeľ colného úradu ju pozbavil dočasne výkonu štátnej služby. Celý tento proces trval 3 alebo 4 roky, kým bolo trestné stíhanie zastavené vo veci. Podľa neho bolo trestné stíhanie voči žalobkyňi úplne vykonštruované. V tejto veci, pokiaľ má správne informácie vypovedalo 11 alebo 12 colníkov okrem vtedajšieho riaditeľa pána S.. H.. Ostatní všetci colníci potvrdili správnosť postupu zamestnancov colného úradu v colnom konaní, len K. H. sa držal toho, že došlo k veľkému podvodu. Čítal niektoré z článkov. Jeho názor je taký, že sú to dezinformácie, klamstvá, ktorými určite mohli poškodiť meno colníkov. Nepamätá sa či sa v týchto článkoch spomína aj meno žalobkyne. Verejnosť uverila obvineniu. V čase obvinenia žalobkyne v roku 2012 pracoval na pobočke Colného

úradu Dobrá. Žalobkyňa bola jeho priamou podriadenou, bol jej vedúci. Dokonale sa oboznámil s uznesením o obvinení. Z tohto uznesenia, z jeho obsahu mu bolo zrejmé a jasné, že toto uznesenie síce pripravovali orgány činne v trestnom konaní, avšak za účasti colníkov. Na druhý alebo tretí deň si pozbierali všetky podklady a dôkazy. Na základe týchto dôkazov bolo možné vyvrátiť všetky tvrdenia, ktoré boli predmetom uznesenia. Mali aj pracovné stretnutie s vtedajším vedením Colného úradu v Michalovciach. Na jeho otázku, že prečo nejdú za vyšetrovateľom, aby sa trestné stíhanie zastavilo, bolo mu povedané, že budú ignorovať všetky colnoprávne predpisy vrátane colného kódexu. Budú sa riadiť domnienkami a článkami tohto uznesenia. V tomto čase niekoľko dní na to išli rozkazy riaditeľa colného úradu, aby pri obdobných prípadoch, na základe ktorých bolo vznesené uznesenie o obvinení, colník prerušil colné konanie v zmysle Správneho poriadku a vyzval deklarantov a dovozcov tovaru, aby predložili relevantné doklady. To je, aby tieto doklady boli prijateľné aj pre vtedajšie vedenie colného úradu. Tento rozkaz bol podľa neho protiprávny a nezákonný. Generálna riaditeľka colného riaditeľstva zrušila tento rozkaz. Napriek tomu sa vedenie colného úradu postavilo k tomu, i keď bol rozkaz generálnej riaditeľky a riaditeľa colného úradu v absolútnom rozpore, si vysvetľovali ten rozkaz tak, že je v súlade s rozkazom riaditeľa colnej správy. 14 ľudí bolo obvinených za to, čo funguje od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie, teda od 1.5.2004 a to v tom zmysle, že colníci ukončili režim - vývoz na pobočke Colného úradu Dobrá, Čierna nad Tisou a prepustili tovar do režimu- tranzit na Ukrajinu. Toto sa robilo 10 rokov a zrazu je 1.1.2012 a títo colníci sú obvinení. Od prijatia do štátnozamestnaneckého pomeru v colnej správe je po troch mesiacoch preskúšanie základných znalostí právnych predpisov. Každý colník do 2 rokov musí absolvovať základné colnícke vzdelanie. Po tom je možné ešte absolvovať odborné colnícke vzdelanie po 2 rokoch. Existuje ešte systém samovzdelávania. Pokiaľ ide o to, či aj obvinených colníkov posielajú na vyššie colné kurzy a podobne, záleží o tom, či tento colník môže vykonávať aj ďalej po obvinení štátnu službu alebo je dočasne pozbavený výkonu štátnej služby. Je riaditeľom colného úradu kratší čas, ale ešte sa mu nestalo, že by niekto, kto bol obvinený, bol vyslaný do takéhoto odborného kurzu. Myslím, že štandardný postup je taký, že najprv sa čaká, kým sa skončí predmetná trestná vec a po tom sa môže vzdelávať colník. Na ďalšiu otázku, ako je to s odmenami obvinených colníkov, či toto obvinenie má vplyv na odmeny, ktoré sú udeľované colníkom, svedok uviedol, že závisí to od toho, aká je to forma obvinenia, či to súvisí aj s disciplinárnym previnením colníka, ak colník bol riešený v disciplinárnom konaní, tak zrejme nárok na odmenu nemá. V prípade žalobkyne po tom, ako sa vrátila do zamestnania po vznesení obvinenia, nebol dôvod, aby jej bránili v ďalšom kariérnom postupe v rámci kurzov. Na ďalšiu otázku, či v prípade záujmu mohla pokračovať v týchto kurzoch, svedok uviedol, ak niekto vykonáva štátnu službu, síce bol obvinený, avšak nebola mu štátna služba pozastavená, ani nebol prepustený, voči osobe žalobkyne nebolo vedené žiadne disciplinárne konanie, pokiaľ by bola možnosť, mohla sa zúčastniť týchto kurzov za tých istých podmienok ako každý iný colník, hoci bola obvinená, sa mohla zúčastniť kurzov. Pokiaľ ide o odmeny následne po vznesení obvinenia, nemyslí si, že tam bol nejaký zákonný dôvod na to, aby nemala nárok na predmetné odmeny, síce on o tom nevie, či jej boli udeľované, pretože v tom čase nebol jej nadriadený. Žalobkyňa pozná od jej nástupu v roku 2002. Jej nadriadeným bol od cca 15.11.2016 približne. Žalobkyňa bola vysoko kvalifikovaná, bolo na ňu spoľahnutie. Dokázala si poradiť aj s komplikovanejšími odbornými vecami. V súčasnosti je opäť jej nadriadený. Momentálne je zástupkyňou vedúceho smeny na stanici colného úradu, toto hovorí za všetko, pokiaľ ide o výsledky jej práce. Uvedené schopnosti si všimol aj jeho predchodca a do tejto funkcie ju ustanovil. Funkciu vykonáva asi 2 roky. Žalobkyňa požíva všeobecný rešpekt nielen od neho, ale aj kolegov. Vtedajší riaditeľ rozhodol, že ju nedá na pôvodné miesto, aj žalobkyňa sa bála, či svoju prácu vykonávala dobre vzhľadom na to, z čoho bola obvinená, ale nakoniec sa to ukázalo, že svoju prácu vykonávala dobre. Samozrejme tomu neveril, že žalobkyňa sa dopustila tohto skutku, aj sa za svojich podriadených postavil, za čo bol perzekvovaný. Svojich podriadených poznal krátky čas, pretože bol vedúci na pobočke od novembra 2011. K vzneseniu obvinenia došlo asi v januári 2012. Po dôkladnom oboznámení sa s predmetným uznesením, bolo jasné pre každého colníka, že niečo tu nesedí. Bol to štandardný postup Slovenskej republiky a vo všetkých členských štátoch v Európskej únii. Colné riaditeľstvo získalo všetky podklady, aby potvrdilo túto skutočnosť. Vtedajšie vedenie colného úradu zaujímalo veľmi dobré regionálne vzťahy s Maďarskou republikou, inicioval stretnutie s Colným úradom v Debrecíne. Na základe tohto stretnutia maďarskí kolegovia potvrdili, že išlo o štandardný postup v prípade týchto colníkov. Na ďalšiu otázku právneho zástupcu žalovanej, či uvedené zistenie obvinenia vrhlo na žalobkyňu zlé svetlo v rámci pracovného kolektívu, pán svedok uviedol, je rozdiel medzi colníkom a colníkom. Možno noví nastupujúci colníci tomu uverili. Väčšia časť colníkov bola týmto uznesením pobúrená. Vzhľadom, že uplynul dosť dlhý čas, kým vyšiel rozkaz generálnej riaditeľky, ktorá tento rozkaz potvrdila, že išlo o štandardný postup v uvedených prípadoch. Colníci nieže by mali voči nej nedôveru, ale skôr sa báli, aby sa sami nedostali do takého problému ako

žalobkyňa, pretože tento postup, ktorý vykonávala žalobkyňa a ostatní colníci sa vykonával aj na iných colných úradoch napr. I. S..

15. Z výpovede svedka S. S. H. vyplynulo, že bol riaditeľ colného úradu v rokoch 2011-2013. Na colných úradoch pracoval od roku 1995 na rôznych pozíciách od colníka až po riaditeľa colného úradu, ktorý bol v rokoch 2011-2013. O trestnom stíhaní žalobkyne vie. Dostali prípad od orgánov činných v trestnom konaní, od Policajného zboru, že sú títo ľudia obvinení a následne vybavovali dožiadanie polície, teda to, čo polícia požadovala. Na otázku, či uveril tomu, z čoho bola obvinená žalobkyňa, svedok priamo neodpovedal. So žalobkyňou mali výlučne pracovný vzťah. S pani žalobkyňou nemá žiaden problém, či dostávala odmeny, si nepamätá.

16. Z uznesenia vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboj boja proti korupcii I., H. L. O. L. O. XX.X.XXXX, Č.: K.-XX/BPK-I.-XXXX súd zistil, že voči žalobkyňi bolo vznesené obvinenie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona a skrátene dane a poisťného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c) ods. 3, ods. 4 Trestného zákona.

17. Z uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 7.3.2012, N..L.. I. A. XXX/XX-XXX súd zistil, že bola zamietnutá sťažnosť obvinenej žalobkyne proti vyššie cit. uzneseniu z dôvodu, že sťažnosť nie je dôvodná.

18. Z uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa X. S. XXXX, N..L.. I. A. XX/XX/XXXX-X súd zistil, že Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry uznesením až dňa X. S. XXXX, N..L.. I. A. XX/XX/XXXX-X trestné stíhanie zastavil, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

19. Z listu právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 20.9.2016 označeného ako žiadosť predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody súd zistil, že žalobca požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

20. Z listu žalovanej zo dňa 12.4.2017 súd zistil, že žiadosti žalobkyne o náhradu škody nebolo vyhovené.

21. Súd právne vec posúdil nasledovne:

22. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

23. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

24. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne

prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

26. Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

27. Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 1.1.2013 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

28. Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

29. Predmetom konania je nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania voči svojej osobe resp. spôsobenej nezákonným rozhodnutím - uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboj boja proti korupcii I., H. L. O. L. O. XX.X.XXXX, Č.: K.-XX/BPK-I.-XXXX, ktorým bolo začaté trestné stíhanie voči žalobkyňi, ktorá bola obvinená za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona a skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c) ods. 3, ods. 4 Trestného zákona, v celkovej výške 70.000,- eur s príslušenstvom, ktorý sa opiera o hmotnoprávne ustanovenia §§ 17 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom ku dňu 16.1.2012.

30. Vo veci nebolo sporné, že voči žalobkyňi bolo uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboj boja proti korupcii I., H. Č.I.: K.-XX/BPK-I.-XXXX L. O. XX.X.XXXX vznesené obvinenie pre skutok kvalifikovaný ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona a skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c) ods. 3, ods. 4 Trestného zákona, že žalobkyňa nebola stíhaná väzobne, že uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa X. S. XXXX, N..L.. I. A. XX/XX/XXXX-X bolo trestné stíhanie žalobkyne zastavené, pretože skutok nie je trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci a že nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (tak ako je uplatnený v tejto žalobe) bol vopred predbežne prerokovaný so žalovanou na základe písomnej žiadosti žalobkyne ako poškodenej o predbežné prerokovanie nároku, pričom žalovaná uplatnenému nároku na náhradu škody nevyhovela. Trestné stíhanie žalobkyne začalo dňa 16.1.2012 a skočilo dňa 9.5.2016. Žalobkyňa bola a je bezúhonná.

31. Základnými predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci v prípade nezákonného rozhodnutia sú existencia nezákonného rozhodnutia, vydaného orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

32. Pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých

zákonov). Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí a zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle cit. ustanovenia § 6 ods. 1 prvá veta uvedeného zákona je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematicky a teleologicky. Z hľadiska systematického výkladu objasňujúceho obsah právnej normy vo vzájomných súvislostiach s inými právnymi normami možno dospieť k záveru, že pokiaľ cit. ustanovenie § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. je umiestnené vo štvrtej časti označenej ako spoločné ustanovenia, prichádza do úvahy jeho praktické uplatnenie (teda zahrnutie trov konania, ktoré vznikli aj v konaní, v ktorom bola vec postúpená inému orgánu do náhrady škody) aj v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktorej podmienky upravuje § 6 tohto zákona. Z hľadiska teleologického výkladu vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zмене) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4M Cdo 15/2009).

33. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby, prípadne zastavením trestného stíhania, je treba hľadať nie len v ustanovení čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 Ústavy, teda v princípoch materiálneho právneho štátu, ktorý musí niesť zodpovednosť za nezákonné konanie svojich orgánov, či za konanie, ktorým štátne orgány alebo orgány verejnej moci priamo zasahujú do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je isto povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a sťahovať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, pokiaľ sa neskôr ukáže nie len ako nezákonný, ale tiež v prípade, keď je trestné konanie samo zastavené alebo, ak bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený. Ako už Ústavný súd ČR v minulosti judikoval, každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého je síce do okamžiku právnej moci meritórneho rozhodnutia potrebné pozeráť ako na nevinného, avšak samotný fakt trestného konania je záťažou pre každého obvineného (nález sp. zn. I. ÚS 554/04, N 67/36 SbNU 707). Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým viac, pokiaľ sa jedná o obvinenie „nepravdivé“, čo je právoplatne potvrdené oslobodzujúcim rozsudkom súdu, podľa ktorého sa skutok, z ktorého bol jednotlivec obvinený a obžalovaný, nestal, prípadne nebol trestným činom. V náleze sp. zn. IV. ÚS 428/05 (N 185/43 SbNU 115) Ústavný súd ČR vychádza z presvedčenia, že samotné trestné stíhanie je spôsobilé vyvolať dokonca vznik nemateriálnej ujmy. Tým viac je štát povinný reparovať materiálnu škodu, ktorá v súvislosti s trestným stíhaním jednotlivca vznikla. Z hľadiska vyššie uvedeného nie je možné akceptovať názor, podľa ktorého je daná zodpovednosť štátu za škodu iba v prípade zrušenia uznesenia o zahájení trestného stíhania pre nezákonnosť, a nie aj v prípade zastavenia trestného stíhania či oslobodenia spod obžaloby. Takýto výklad je výkladom formalistickým, príliš reštriktívnym a ústavne nekonformným, pretože uprednostňuje formu vyslovenia „nezákonnosti“ trestného stíhania a neberie v úvahu, že z hľadiska vyššie uvedených zásahov do osobnej a súkromnej sféry jednotlivca sú tieto formy vyslovenia „nezákonnosti“ trestného stíhania celkom irelevantné (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. ÚS 642/2005).

34. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobkyne, že zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že skutok, pre ktorý bola žalobkyňa stíhaná, nie je trestným činom, teda, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu žalobkyňou, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a

vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, tak ako to vyplýva z dikcie ust. § 6 ods.1 citovaného zákona.

35. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti. V preskúmvanej veci žalobkyňa svoj nárok na náhradu škody odvodzuje z vyššie uvedeného uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 16.1.2012, ktoré neúspešne napadla sťažnosťou. Toto uznesenie považovala za nezákonné, lebo trestné stíhanie proti nej nemalo byť vôbec vedené; spáchanie skutku, z ktorého bola obvinená, nebolo preukázané, preto bolo trestné stíhanie zastavené. Toto uznesenie nebolo pre nezákonnosť zrušené podľa § 4 ods.1 citovaného zákona. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že zastavenie trestného stíhania má hľadiska ust. § 6 citovaného zákona rovnaký význam ako jeho zrušenie pre nezákonnosť. Súd navyše dodáva, že pri posudzovaní uvedenej otázky treba vziať do úvahy, že po zastavení trestného stíhania neprichádza do úvahy podanie opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia, lebo z hľadiska trestného konania je to už bezpredmetné. Záporná odpoveď na položenú otázku by nezodpovedala zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu obsiahnutej v citovanom zákone. Tá sleduje, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe, bola odčinená. Záporná odpoveď by viedla k tomu, že fyzická osoba, proti ktorej bolo vznesené obvinenie, by musela niesť materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia, aj keď sa ukázalo nesprávnym a trestné konanie skončilo tak, že na ňu treba hľadieť ako na nevinnú. Vyššie uvedený výklad predstavuje už ustálenú súdnu judikatúru a súdnu prax. Skutočnosť, že nedošlo (resp. objektívne nemohlo dôjsť) k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok celého trestného stíhania. Súd konštatuje, že v danom prípade je splnená prvá základná podmienka pre záver o zodpovednosti štátu.

36. Pokiaľ ide o nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania voči svojej osobe v celkovej výške 70.000,- eur, súd pri určovaní rozsahu náhrady škody a to nároku na úhradu nemajetkovej ujmy žalobcu vzniknutej v dôsledku nezákonného rozhodnutia postupoval podľa ustanovenia § 17 ods. 1 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom ku dňu vydania nezákonného rozhodnutia, t.j. ku dňu 16.1.2012, ktorý nadväzuje na všeobecnú občianskoprávnu úpravu zakotvenú v zákone č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov, v zmysle ktorej v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú poškodenému subjektu, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch. Pokiaľ však je možné dosiahnuť náhradu nemajetkovej ujmy iným spôsobom ako už spomínanou peňažnou náhradou, právna úprava dáva prednosť práve tejto inej forme náhrady. Zmysel právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu má spočívať v tom, aby každá škoda spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu, bola primerane odčinená. Ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zakladá nárok poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy a to bez ohľadu na to, či zároveň vznikla škoda (skutočná škoda či ušlý zisk). Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, než majetkovej sféry poškodeného (nie je spojená so znížením majetkového stavu, či jeho nezvýšením, hoci bolo predpokladané) a vedľa nepriaznivých dôsledkov vyvolaných neprimeranou dĺžkou súdneho konania resp. trestného stíhania, môže zahŕňať aj iné negatívne dopady nesprávneho úradného postupu, či nezákonného rozhodnutia, najmä do osobnostnej integrity poškodeného. Peňažná kompenzácia je v zákone označená za spôsob subsidiárneho odškodnenia, ktoré nastupuje vtedy, ak nie je možné vzniknutú nemajetkovú ujmu nahradiť inak, t.j. kedy dostačujúcim prostriedkom nápravy by nebolo len obyčajné konštatovanie porušenia práva.

37. V zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. sa poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom právo na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch uhrádza za súčasného splnenia dvoch podmienok a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napr. formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a pod.. Vznik objektívnej zodpovednosti štátu za vznik nemajetkovej ujmy tiež predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom

nemajetkovej ujmy. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy s účinnosťou od 1.1.2009 vymedzil demonštratívnym výpočtom v ust. § 17 ods. 3 okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadať a v ust. § 17 ods. 4 dokonca stanovil spodnú hranicu výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody, o treste, o ochrannom opatrení a o väzbe.

38. Citované ustanovenie § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. je normou s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil okolnosti významné pre určenie výšky náhrady. Úvaha súdu v tomto smere musí byť odôvodnená a musí mať svoj základ v zistenom skutkovom stave. V danom prípade aj keď v čase zásahu do osobnostných práv žalobcu horná hranica náhrady nemajetkovej ujmy nebola určená, ale bola ponechaná na voľnom uvážení súdu, určenie výšky nemajetkovej ujmy úvahou súdu nie je neobmedzené, pretože súd je povinný pri úvahe o primeranosti výšky finančného odškodnenia povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská a kritériá, ktoré podľa úsudku súdu indikujú rozsah spôsobenej nemajetkovej ujmy. Tými sú v prípadoch trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, najmä povaha trestnej veci, t.j. závažnosť trestného činu kladeného osobe poškodenej za vinu, lebo tá spravidla priamo úmerne zvyšuje intenzitu, s akou osoba poškodená konkrétne trestné konanie proti nej vedené negatívne vníma a ktorá súvisí i s hrozbou trestného postihu a spoločenského odsúdenia, dĺžka trestného konania, závažnosť nemajetkovej ujmy a overené konkrétne skutkové okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, dopady nezákonného rozhodnutia do osobnostnej sféry poškodeného, nepriaznivosť ich vplyvu na povest' poškodeného, jeho doterajší spôsob života a podobne. Tieto všeobecne (vopred dané) kritériá, ku ktorým sa prihliada pri stanovení toho, čo možno v individuálnom prípade považovať za adekvátne zadosťučinenie, súd pri stanovení formy či výšky zadosťučinenia musí konkretizovať, a to na podklade vykonaným dokazovaním zistených skutočností, z ktorých vychádzal pri ich kvantitatívnom posúdení a stanovení výšky odškodnenia nemajetkovej ujmy s ohľadom na špecifické okolnosti konkrétneho prípadu a tak, aby bola primeraná a aby mohla splniť úlohu reparačnú, nielen symbolickú.

39. Súd má za to, že každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého je síce do okamžiku právnej moci meritórneho rozhodnutia potrebné pozerať ako na nevinného, avšak samotný fakt trestného konania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a rovnako ako porušenie práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 8 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je spôsobilé obmedziť či porušiť právo jednotlivca na rešpektovanie a ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti osobnej cti a dobrej povesti tak, ako je garantované v čl. 10 Listiny, a to tým viac, pokiaľ sa jedná o obvinenie nepravdivé. Samotné trestné stíhanie je spôsobilé vyvolať dokonca vznik nemateriálnej ujmy. Tým viac je štát povinný reparovať materiálnu škodu, ktorá v súvislosti s trestným stíhaním jednotlivca vznikla.

40. Ľudská dôstojnosť predstavuje najvyššiu hodnotu v základoch celého právneho systému i ústavného poriadku a je možné ju preto považovať za konečný účel právneho poriadku. Tým sa stáva objektívnou ústavnou kategóriou a pôsobí vo vzťahu k ostatným inak nehierarchicky usporiadaným základným právam ako hodnota nadradená a s ohľadom na to je potrebné akýkoľvek zásah či zníženie ľudskej dôstojnosti vnímať ako zásah veľmi závažný a teda, ťažko reparovateľný. Ľudská dôstojnosť je totiž hodnotou horizontálne neporovnateľnou s ostatnými ústavnými hodnotami či spoločenskými normami, je úplne nenahraditeľná iným statkom a tým menej hodnotou vyčísliteľnou v peniazoch.

41. Trestné stíhanie žalobkyne trvalo takmer 4 roky a 4 mesiace. V demokratickom a právnom štáte nemôže nastať situácia, kedy sa voči určitej osobe vedie takmer 4 roky a 4 mesiace trestné stíhanie, kedy je takáto osoba vystavená neustálym procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní (ako osoba podozrivá a obvinená), toto sa skončí zastavením trestného stíhania z dôvodu, že skutok sa nestal, že osoba skutok nespáchala, prípadne, že skutok nebol trestným činom, pričom takejto osobe, napriek tomu, že bola po celú uvedenú dobu vystavená stresu, úzkosti a frustrácii, nebude priznané odškodnenie nemajetkovej ujmy.

42. Primárnou funkciou náhrady nemajetkovej ujmy je funkcia satisfakčná, čo znamená primerané, s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu optimálne a tým účinné vyváženie a zmiernenie

nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Vzhľadom na to, že nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom zmysle slova ani nedá odškodniť a jej rozsah nie je možné ani exaktne kvantifikovať a vyčíslieť, namiesto nej je možné len poskytnutie zadosťučinenia.

43. Pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie.

44. Kritériá, na ktoré má súd prihliadať pri určení výšky peňažnej náhrady boli ustanovené s účinnosťou od 1.1.2009 v § 17 ods. 3 cit. zákona. Ide o normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil okolnosti významné pre určenie výšky náhrady. Prihliadať má najmä na dopad nezákonného rozhodnutia do osobnostnej sféry poškodeného nepriaznivost' jeho vplyvu na povest' poškodeného, jeho doterajší spôsob života a podobne. Výpočet je demonštratívny a nevylučuje, aby sa prihliadlo aj na iné okolnosti, pokiaľ budú považované za porovnateľne závažné. Je potrebné brať do úvahy aj závažnosť sporu pre účastníka samotného, či išlo o záležitosti osobného stavu alebo rodinnoprávne, prípadne pracovnoprávne.

45. Z vykonaného dokazovania a to z výpovedí žalobkyne a svedkov nepochybne vyplynulo, že samotné trestné stíhanie negatívne ovplyvnilo osobný, pracovný, spoločenský a rodinný život žalobkyne, ako aj jeho najbližších rodinných príslušníkov teda v dôsledku trestného stíhania došlo k negatívnemu zásahu do osobnostných práv žalobkyne na ochranu jej súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti. Je nepochybné, že z dôvodu začatia trestného stíhania resp. v priamej súvislosti s ním sa žalobkyni zmenil spoločenský a pracovný život.

46. Moderná európska judikatúra povinnosť dokazovať nemajetkovú ujmu už nevyžaduje a pomaly ale isto ju opúšťa aj naša judikatúra (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Cdo 137/2008), lebo trendom sa stáva skutočnosť, že nemajetková ujma vzniknutá už samotným porušením, resp. zásahom do oblasti práv a slobôd každého človeka. Preto nie je potrebné demonštrovať, že takýto zásah so sebou niesol aj ujmu, ktorá sa prejavila navonok vo vzťahu k tretím osobám, príležitostiam, očakávaniam, resp. narušila dôstojnosť človeka v očiach iných. Takýto prístup označuje Európsky súd pre ľudské práva za príliš formalistický (porov.: rozhodnutie ESLP vo veci Danev c. Bulharsko z 2.9.2010, sťažnosť číslo 9 411/05, § 5).

47. Súd však aj v tejto časti vykonal rozsiahle dokazovania, pričom má z výpovedí svedkov za preukázané, že k zásahu do práv žalobkyne došlo nepochybne v jej osobnom a rodinnom živote, v okruhu susedov, priateľov a rodinných známych. Obyvatelia mesta, kde žalobkyňa žila, vedeli o jej trestnom stíhaní a aj po zastavení trestného stíhania v nich zostane podozrenie, ktoré nie je možné vymazať. Tým došlo k nenapraviteľnému zásahu do jej cti a dobrého mena. Uvedené skutočnosti má súd za preukázané jednak z výpovede žalobkyne, ako aj z výpovedí druhu žalobkyne M. H. M. Z. G. K. A., ktorí uviedli, že ich to v rodine hlboko zasiahlo, aj vzhľadom na výšku trestu, ktorý žalobkyni hrozil, pričom podrobne popísali situáciu v rodine pred a po obvinení, ktorá sa po obvinení žalobkyne dramaticky zmenila. Žalobkyňa bola v čase vznesenia obvinenia voči jej osobe v 6. mesiaci tehotenstva, žila s druhom v malom meste, kde každý každého poznal a mala okruh svojich priateľov. V rodine boli vzťahy dobré. Po vznesení obvinenia a jeho medializovaní sa tieto vzťahy, hlavne čo sa týka priateľov a kolegov z práce zmenili. Žalobkyňa sa následne s druhom odsťahovala do iného mesta a to z dôvodu ochrany jej dobrého mena.

48. Z výpovedí svedkov má súd ďalej za preukázané, že k zásahu do práv žalobkyne došlo čiastočne aj v jej pracovnom živote. Tak ako súd uviedol vyššie, žalobkyňa bola v čase obvinenia tehotná, v 6. mesiaci tehotenstva, následne bola na materskej dovolenke, žalobkyni nebol z dôvodu tohto obvinenia dočasne pozastavený výkon štátnej služby, nebola z tohto dôvodu disciplinárne stíhaná zamestnávateľom a po skončení materskej dovolenky sa vrátila do stálej štátnej služby so zaradením v rovnakej platovej triede. Žalobkyni sa jednoznačným spôsobom nepodarilo súdu nepreukázať, že z dôvodu vyššie uvedeného obvinenia ju zamestnávateľ neposielal na vyššie vzdelanie, keď svedok F. K. uviedol, že takýchto ľudí neposielali na vyššie vzdelanie, pričom však obvinených zamestnancov nikdy neriadil a uvedené mal vedieť od svojich kolegov. V protiklade s tým svedok S. S.H. uviedol, že ak niekto vykonáva štátnu

službu, síce bol obvinený, avšak nebola mu štátna služba pozastavená, ani nebol prepustený, voči osobe žalobkyne nebolo vedené žiadne disciplinárne konanie, pokiaľ by bola možnosť, mohla sa zúčastniť týchto kurzov za tých istých podmienok ako každý iný colník, hoci bola obvinená, sa mohla zúčastniť kurzov. Je však nepochybné, že žalobkyňa mala po vznesení obvinenia celkovo nižší príjem, keďže mala nižšiu pohyblivú zložku platu - osobný príplatok a to aj vzhľadom na jej (následne po vznesení obvinenia) iné pracovné zaradenie.

49. Žalobkyňa súdu jednoznačným spôsobom nepreukázala, že by jej hospitalizácia v čase tehotenstva súvisela (bola v príčinnej súvislosti) s trestným stíhaním. Z výpovedí svedkov, bývalých aj terajších kolegov žalobkyne, ako aj z výpovede samotnej žalobkyne však jednoznačne vyplynulo, že colníci vedeli o jej trestnom stíhaní a boli nim pobúrení, keď svedok S.. S. uviedol, že je rozdiel medzi colníkom a colníkom, možno noví nastupujúci colníci tomu uverili, ale väčšia časť colníkov bola týmto uznesením pobúrená. Takisto svedok F.. K. veril žalobkyňi, že skutok, pre ktorý bola obvinená, nespáchala.

50. Ďalej je potrebné poukázať na dobu trestného stíhania takmer 4 roky a 4 mesiace, kedy sa musela (uvedené nie je potrebné osobitne dokazovať) žalobkyňa zúčastňovať na úkonoch v prípravnom konaní, výsluchoch pred vyšetrovateľom, ktoré spolu s hrozbou vysokého trestu nepochybne negatívne pôsobili na jej psychický stav. Za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona hrozí trest 10 až 20 rokov a za zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c) ods. 3, ods. 4 Trestného zákona hrozí trest 10 až 12 rokov.

51. Ďalšou veľmi významnou skutočnosťou, ktorá výrazne ovplyvnila následky súvisiace s trestným stíhaním, bola medializácia celého prípadu, čo má súd preukázané z výpovedí žalobkyne a všetkých svedkov ako aj z listinných dôkazov na č.l. 155 až 158 spisu. Konanie žalobkyne a ostatných obvinených bolo v médiách opísané v podstate ako nesporná vec, t.j. že pripravili štát o 22 miliónov eur. Z uvedeného je zrejmé, že spôsob a forma medializácie nepochybne prispeli k tomu, že verejnosť vnímala tieto informácie ako dôveryhodné a zaručené.

52. Súd opakuje a dopĺňa, že pokiaľ ide o kritéria náhrady, vzhľadom k právnej úprave, ktorá pri rozhodovaní o výške relutárnej náhrady neposkytuje súdom presné vodítka pre jej vyčíslenie, je potrebné prihliadať k judikatúrou ustáleným kritériám pre jej určenie. Ide o kritéria, ktoré možno posudzovať ako na strane poškodeného tak na strane škodcu (zodpovednej osoby).

53. Okolnosti na strane osoby zodpovednej (pôvodca zásahu), sú napr. jeho postoj (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a i.). Je úplne zreteľné, že postoj tejto osoby môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy poškodeným; ústretové správanie, ospravedlnenie, či prejavená ľútosť škodcu, môže zmierniť dopady nemajetkovej ujmy, naopak jeho ľahostajnosť, arogancia ju môže ešte prehĺbiť. Je nutné prihliadať aj na jeho majetkové pomery tak, aby bola daná možnosť reálneho uspokojenia priznaných nárokov [k zoznamu kritérií a ďalším okolnostiam vo vzťahu k tomuto druhu odškodneniu podrobnejšie najmä Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. Občiansky zákonník. Komentár. Zväzok VI. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 1117-1120 (komentár k § 2959 P. Vojtek) a k doktríne odškodnenie duševných útrap bližšie Hulmák, M. a kol. Občiansky zákonník VI. Závazkové právo. Osobitná časť (k § 2055-3014). Komentár. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1717-1723 (komentár k § 2959 P. Bezouška)].

54. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitým aspektom to, aby jej výška odrážala všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Ústavný súd Českej republiky konštatuje, že pri určovaní výšky sumy relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež tým spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú sumy tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch, a to nielen v obdobných, ale aj v ďalších, v ktorých išlo o zásah do iných osobnostných práv, a to najmä do práva na ľudskú dôstojnosť. Inými slovami spôsobom, ako možno dosiahnuť relatívne spravodlivého vyčíslenie výšky relutárnej náhrady, je zohľadnenie súm priznaných v iných porovnateľných konaniach (pozri nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2844/2014 zo dňa 22.12.2015).

55. Žalovaná ani len netvrdila, že sa pôvodca zásahu do osobnostných práv žalobcu žalobcovi ospravedlnil, nahradil mu škodu resp. prejavil nejakým spôsobom ľútosť.

56. Súd má teda za to, že vzhľadom na pretrvávajúce negatívne dôsledky nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Výška nemajetkovej ujmy je daná úvahou súdu. Súd dospel k názoru o potrebe odškodniť žalobkyňu za morálne poškodenie jej osoby v dôsledku takmer 4 roky a 4 mesiace trvajúceho trestného stíhania. So zreteľom na vek poškodenej, jej osobu, doterajší život (bezúhonnosť) a prostredie, v ktorom žije (musela sa presťahovať) a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy, závažnosť následkov, ktoré jej vznikli v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, ktoré sa nepochybne zhoršilo, súd považuje priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 12.000,- eur za primerané finančné zadosťučinenie, aj vzhľadom na skutočnosť, že trestná vec nebola verejne prejednaná pred súdom.

57. Súd je toho názoru, že všetky vyššie uvedené následky, predstavujúce nemajetkovú ujmu, sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Vzťah medzi príčinou (nezákonným rozhodnutím) a následkami je priamy, bezprostredný; nebyť začatia trestného stíhania, tieto následky by nenastali.

58. Z tohto dôvodu vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 12.000,- eur. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

59. V nadväznosti na vyššie uvedené, pokiaľ ide o určenie dňa omeškania žalovanej s plnením peňažného dlhu, má súd za to, že úroky z omeškania možno žalobkyni priznať iba od toho času, kedy sa žalovaná dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu. V tomto prípade treba postupovať podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a vychádzať z toho, že žalovaná je povinná uspokojiť nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku (26.9.2016; pozri č.l. 150), teda do 27.3.2017 (pondelok), keďže deň 26.3.2017 pripadol na nedeľu. Prvým dňom omeškania preto bude nasledujúci deň po dni splatnosti, t.j. 28.3.2017.

60. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

61. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

62. Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky bola k 28.3.2017 0%.

63. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobe v časti vyhovel a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni titulom náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci sumu vo výške 12.000,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 12.000,- eur od 12.4.2017 (ako to požaduje žalobkyňa ako dominus litis) do zaplatenia. V prevyšujúcej časti ohľadne požadovanej nemajetkovej ujmy nad sumu 12.000,- eur s príslušenstvom a úrokov z omeškania nad 5% ročne zo sumy 12.000,- eur súd žalobu zamietol.

64. K námietke žalovanej, že výška náhrady nemajetkovej ujmy je v súčasnosti zákonom limitovaná a žalobkyňa si uplatnila náhradu nad zákonom stanovený limit, ktorý súd nemôže prekročiť, súd uvádza, že vo vzťahu k rozhodovaniu o konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej pri výkone verejnej moci uznesením o vznesení obvinenia vydaným pred 1. januárom 2013 nemožno aplikáciou § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení novely vykonanej zákonom č. 412/2012 Z.z. obmedzovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy hornými limitmi náhrad poskytovaných osobám poškodeným násilnými trestnými činmi. Takýto prístup by popieral princíp úplného odškodnenia, spôsoboval by neprípustné odňatie už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu a bol by porušením zákazu retroaktivity (por. napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. marca 2016 sp. zn. 7 Cdo/262/2015).

65. V danom prípade bolo nezákonné rozhodnutie (uznesenie o vznesení obvinenia) vydané dňa 16.1.2012, teda v čase účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., v znení pred jeho novelizáciou zákonom č. 412/2012 Z.z.. Aplikácia ust. § 17 ods. 4, zavedená citovanou novelou, preto v danej veci nie je prípustná a prípadné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nad limit stanovený citovanou novelou, je v danom prípade v súlade so zákonom.

66. V predmetnej veci, keďže prokurátor zamietol sťažnosť žalobkyne proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru, je bez relevancie, že nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu. Vzhľadom na to, že nie sú splnené kumulatívne obidve podmienky, nie je orgánom, ktorý má zastupovať štát Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (podľa § 4 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z.), ale Generálna prokuratúra SR (podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z.)

67. Na doplnenie súd konštatuje, že výšku relutárnej náhrady v tejto veci posudzoval aj v nadväznosti na iný porovnateľný prípad, kedy Krajský súd v Bratislave svojim rozsudkom sp. zn. 3 Co 493/2014 zo dňa 22.3.2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I, ktorým bola žalobcovi (sudcovi), ktorý bol trestne stíhaný 6 rokov, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 35.000,- eur.

68. Podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

69. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

70. Podľa ust. § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

71. Podľa článku 4 Civilného sporového poriadku ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

72. Podľa ust. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

73. Podľa ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

74. Súd o trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z dôvodu, že rozhodnutie o výške nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (ust. § 38 zákona č. 233/1995 Z.z.) a ktorého vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (ust. § 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).